

Sprawozdanie

**z realizacji Programu Wspierania Osób Starszych
przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
w Ostrowcu Świętokrzyskim
na lata 2016 - 2020**

za 2020 rok

Ostrowiec Świętokrzyski 2021 rok

Program Wspierania Osób Starszych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim na lata 2016 – 2020 został wdrożony do realizacji Zarządzeniem Nr 57/2016 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim z dnia 12 sierpnia 2016 r. Jest programem fakultatywnym, a przesłanką do jego opracowania były nie tylko niekorzystne zmiany demograficzne w naszym mieście i reakcja na nie, ale również potrzeba stworzenia skutecznego narzędzia do realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2014 – 2021.

Celem głównym Programu jest poprawa jakości życia osób w wieku 60+ na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski poprzez wspieranie w zaspokajaniu potrzeb, zwiększenie aktywności, zapobieganie wykluczeniu społecznemu oraz kształtowanie pozytywnego wizerunku seniorów w społeczeństwie.

Program stanowi odpowiedź na istniejące w Ostrowcu Świętokrzyskim zmiany demograficzne. Wobec postępującego procesu starzenia się mieszkańców konieczne stało się podejmowanie działań mających na celu wprowadzenie ułatwień w codziennym życiu osób starszych i stworzenie oferty ich wspierającej. Taką ofertę MOPS realizuje w oparciu o swoje zadania.

Najważniejsze założenia polityki senioralnej to:

- Zapewnienie osobom starszym prawa do decydowania o własnym życiu – zapewnienie pomyślnego starzenia się mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego.
- Zapewnienie osobom starszym bezpieczeństwa socjalnego, rozumianego jako niwelowanie ryzyk socjalnych / zaspokojenie zróżnicowanych potrzeb osób starszych.
- Aktywizacja osób starszych w różnych rolach społecznych, w szczególności w obywatelskiej, zawodowej, członków społeczności lokalnej.
- Solidarność międzypokoleniowa – stworzenie optymalnych warunków do uczestnictwa w życiu społecznym.

Program wpisuje się w lokalną politykę społeczną i działania na rzecz najstarszych mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego.

Sprawozdanie z realizacji Programu oparte jest na monitorowaniu:

- wskaźników diagnostycznych, uwzględniających zestawienie danych do lat ubiegłych, łącznie z podsumowaniem wskaźników celów szczegółowych z trzech obszarów wspierania osób starszych:
  - 1) poprawa społecznego obrazu starości,
  - 2) zapewnienie wsparcia dla osób starszych umożliwiającego funkcjonowanie w środowisku, poprzez różnorodne świadczenia wspierające – opiekuńcze,
  - 3) promowanie innowacyjnych rozwiązań w zakresie podnoszenia jakości wsparcia i opieki nad osobami starszymi.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim corocznie:

- analizuje i monitoruje zmiany społeczno – demograficzne w zakresie danych z pomocy społecznej,
- opracowuje ocenę zasobów pomocy społecznej,

- sporządza sprawozdania z realizacji zadań własnych i zleconych, strategii i programów,
- przygotowuje inne dane na potrzeby instytucji nadrzędnych.

„Wstępna diagnoza Ostrowca Świętokrzyskiego na potrzeby opracowania Planu Rozwoju Lokalnego i Planu Rozwoju Instytucjonalnego” z 2020 r. wykazuje, iż Ostrowiec jest miastem seniorów. Cyt.: *„Starsi jego mieszkańcy dostrzegają jego atuty: to miasto kompaktowe, czyste, zielone, bez większych uciążliwości komunikacyjnych, miasto dobre do odpoczynku.”*

„Wielu seniorów w Ostrowcu jest aktywnych, przychodzą na spotkania rad osiedli, uczestniczą w różnego rodzaju dedykowanych im inicjatywach; większość jednak pozostaje bierna, a przy tym roszczeniowa. Problemem i jednocześnie wyzwaniem dla Miasta jest dotarcie do nich i ich aktywizacja.”

Z danych pozyskanych z Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta w Ostrowcu Świętokrzyskim wynika, iż ogólna liczba mieszkańców naszego miasta systematycznie się zmniejsza:

- 2016 r. - 70677 osób,
- 2017 r. - 67536 osób,
- 2018 r. - 66523 osób,
- 2019 r. - 64986 osób,
- 2020 r. - 63739 osób.

Liczba mieszkańców Ostrowca w roku 2020 zmniejszyła się o 1247 osób w zestawieniu z 2019 rokiem.

Na 31grudnia 2020 r. w Ostrowcu Świętokrzyskim mieszkało 18864 osoby **w wieku 60+** ; w tym:

- 12772 kobiet,
- 6092 mężczyzn.

W grupie wiekowej **90 lat i więcej** było 470 osób w tym:

- 354 kobiet,
- 116 mężczyzn.

Dane te wskazują na feminizację starości.

Realizacja Programu Wspierania Osób Starszych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2020 roku.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim realizuje wszystkie formy świadczeń pomocy społecznej, tj. pracę socjalną, poradnictwo, formę pieniężną, w naturze, usługową i instytucjonalną.

Tabela 1. Stosunek liczby ludności w Ostrowcu Św. do liczby osób starszych korzystających z pomocy MOPS.

L.p.	Stan na 31.12.2020	Liczba ludności ogółem *	Ogólna liczba osób korzystających z pomocy MOPS	Liczba osób starszych tj. po 60 r.ż. objętych pomocą społeczną
1.	2018	66523	3014	517 w tym: K – 276, M – 241
2.	2019	64986	2264	594 w tym: K – 325, M – 269
3.	2020	63739	2153	570 w tym: K – 311, M - 259

K – kobiety

M - mężczyźni

Źródło: opracowanie własne na podstawie: danych *Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta, systemu POMOST.

Dane przedstawione w Tabeli 1 potwierdzają problem szybkiego starzenia się naszego społeczeństwa. Przy spadku liczby ludności ogółem i znacznego spadku liczby osób korzystających z pomocy MOPS, liczba osób starszych objętych pomocą społeczną rośnie.

Realizacja celów strategicznych i szczegółowych realizowana jest poprzez następujące wskaźniki:

1. Podmioty świadczące usługi opiekuńcze.

Osoby starsze z uwagi na wiek i liczne schorzenia z ograniczoną sprawnością psychofizyczną wymagają dostosowania usług i wsparcia do potrzeb oraz ich oczekiwań w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. Podstawowym podmiotem bezpośrednio zapewniającym tego typu usługi, przede wszystkim dla osób samotnych jest MOPS.

Inne podmioty to: PCK oraz Serwis TEMP, a także osoby fizyczne (na podstawie zawartych umów cywilnoprawnych z MOPS) w zakresie świadczenia usług opiekuńczych w formie pomocy sąsiedzkiej.

W 2020 r. PCK świadczył na zlecenie MOPS usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze dla ostrowieckich seniorów.

2. Usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób starszych, w tym z zaburzeniami psychicznymi.

Postępujący proces starzenia się społeczeństwa oraz zmiany w modelu rodziny i strukturze gospodarstw domowych, to główne czynniki wzrostu społecznego znaczenia usług opiekuńczych jako formy wsparcia osób, które ze względu na utratę samodzielności doświadczają ograniczeń w codziennym funkcjonowaniu w miejscu zamieszkania. To istotne wyzwanie zarówno z perspektywy odbiorców usług (osób niesamodzielnych i ich rodzin), społeczności lokalnej, a także całego społeczeństwa.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wychodząc naprzeciw nowej sytuacji wyodrębnił w swej strukturze organizacyjnej Dział Pomocy Usługowej, zatrudniający: pracowników socjalnych, asystentów osobistych osób z niepełnosprawnościami, pielęgniarki oraz opiekunki. Do zadań Działu m.in. należy zadanie: kwalifikacji do świadczeń z pomocy społecznej w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz świadczenie tych usług w miejscu zamieszkania podopiecznego. Realizowane były:

- usługi opiekuńcze obejmujące pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Usługi opiekuńcze to również pomoc sąsiedzka świadczona przez osoby fizyczne na zlecenie MOPS oraz dowóz obiadu do miejsca zamieszkania,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

W ramach realizacji zadań resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa”- edycja 2020 MOPS realizował usługę skierowaną do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub orzeczeniami równoważnymi, opiekunów dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności.

Ponadto realizowane były także: dowozy osób do placówek ochrony zdrowia, placówek rehabilitacyjnych, ośrodków wsparcia i asystenckie usługi opiekuńcze świadczone przez pracowników MOPS.

W roku 2020 usługami opiekuńczymi (w tym specjalistycznymi), na podstawie wydanych decyzji objęto ogółem: **315 osób** (w tym: 243 osoby powyżej 60 r. ż.). Szczegółowe dane prezentuje Tabela 2:

Tabela 2. Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi przez MOPS w Ostrowcu Św. w 2020 roku.

Lp.	Usługi	Liczba osób (ogółem)	Liczba osób w wieku 60 +
1.	Opiekuńcze podstawowe	103	100
2.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	7	3
3.	Specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi	75	52
4.	Usługi w formie dowozu do placówek ochrony zdrowia	5	3
5.	Usługi w formie dowozu obiadu do miejsca zamieszkania	38	24
6.	Usługi w formie pomocy sąsiedzkiej	9	7
7.	Usługi asystenckie	20	16
8.	Usługi opieki wytchnieniowej	58	38

Źródło: opracowanie własne MOPS w Ostrowcu Świętokrzyskim

Troszcząc się o bezpieczeństwo osób starszych po 70 r.ż. w 2020 r. MOPS przystąpił do realizacji rządowego programu „Wspieraj Seniora” finansowanego w ramach Solidarnościowego Korpusu Wsparcia Seniorów. Program ten dał możliwość wsparcia seniorów w czasie pandemii, polegającego na dostarczaniu produktów pierwszej potrzeby, tj.: artykułów spożywczych, środków ochrony osobistej, bezpośrednio do domów osób starszych.

Program objął wsparciem 22 seniorów.

W grupie osób korzystających z pomocy usługowej w wieku powyżej 60-ciu lat 220 osób legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, 21 osób umiarkowanym i 2 osoby lekkim.

Uwzględniając sytuację zdrowotną i socjalno – bytową, jak i umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, spośród wszystkich podopiecznych (z wyłączeniem opieki wytchnieniowej i specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi), którzy objęci zostali usługami opiekuńczymi 34 osoby skorzystały z dwóch rodzajów usług, a 14 osób skorzystało z trzech rodzajów usług.

3. Osoby starsze korzystające z pomocy finansowej MOPS.

Osoby starsze pozostające w trudnej sytuacji mają możliwość skorzystania z pomocy finansowej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Dane zaprezentowane w Tabeli 3 wskazują na nieznacznie zmniejszającą się liczbę osób w wieku 60+ korzystających ze świadczeń pieniężnych w 2020 roku

Tabela 3. Liczba osób w wieku 60+, objętych pomocą z MOPS w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2020 roku.

Lp.	Formy pomocy (wg świadczeniobiorców)	Liczba osób w wieku 60+		
		2018	2019	2020
1.	Zasiłek stały	182	171	158
2.	Zasiłek okresowy	27	14	12
3.	Zasiłek celowy (zadania własne)	117	95	77
4.	„Pomoc państwa w zakresie dożywiania” Świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności	84	63	74
5.	„Pomoc państwa w zakresie dożywiania” - posiłek	77	84	73
6.	Dodatek mieszkaniowy (wnioskodawcy)	177	182	179

Źródło: opracowanie własne na podstawie systemu POMOST, SIGNITY.

4. Osoby starsze korzystające ze wsparcia dziennego w placówkach prowadzonych przez Gminę Ostrowiec Świętokrzyski.

System pomocy społecznej oferuje szeroki wachlarz różnych form pomocy uwzględniający potrzeby osób starszych. Istotną rolę w systemie pomocowym odgrywają ośrodki wsparcia dziennego. W Ostrowcu Świętokrzyskim działają: Środowiskowy Dom Samopomocy, Dzienny Dom „Senior – Wigor” oraz Kluby Seniora.

Środowiskowy dom samopomocy (ŚDS) - to forma środowiskowej i lokalnej pomocy osobom starszym, osobom z zaburzeniami psychicznymi, niepełnosprawnym umysłowo i ruchowo, oferujący szeroki zakres usług specjalistycznych. ŚDS świadczy usługi w postaci indywidualnych i zespołowych treningów funkcjonowania w codziennym życiu, umiejętności interpersonalnych, umiejętności spędzania wolnego czasu, pracę socjalną rozwijającą samodzielność uczestników oraz wzmacniające ich integrację ze środowiskiem i rodziną, terapię zajęciową, terapię ruchową; w tym zajęcia sportowe, turystykę i rekreację, poradnictwo psychologiczne, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, a także w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych. Gmina Ostrowiec Świętokrzyski prowadzi ŚDS „Przystań”:

- **typu A** na Osiedlu Pułanki z 35 miejscami i Środowiskowym Klubem dla 15 klubowiczów, ŚDS „Przystań”
- **typu B i C** przy ul. Łżeckiej, który dysponuje 22 miejscami. W 2020 roku z oferty ŚDS-u typu A korzystało 17 ostrowczan w wieku 60+.

Dzienny dom pobytu to miejsce dla osób starszych, samotnych i chorych. Aktywizuje społecznie i indywidualnie. Zapewnienie całodziennej opieki jest dużym obciążeniem dla opiekunów. Dla seniorów na terenie Gminy zorganizowane jest wsparcie dzienne mające na celu zapewnianie usług opiekuńczych, zajęć kulturalnych oraz innych pozwalających na utrzymanie kontaktów i aktywności społecznej, a także promowania zdrowia i działań edukacyjnych. Ostrowiec Świętokrzyski posiada w swoich zasobach Dzienny Dom Pomocy Społecznej „Senior – WIGOR”. W ramach w/w zadania wsparciem objęto 41 ostrowieckich seniorów.

Formą wsparcia dla osób starszych na terenie Ostrowca są również Kluby Seniora, których na terenie miasta w 2020 r. było 4:

- Osiedlowy Klub Aktywnych Seniorów - Ostrowiec Św., ul. Sandomierska 26 A,
- Klub Seniora przy Osiedlowym Domu Społecznym „MALWA” - Os. Stawki 45,
- Klub Seniora przy Osiedlowym Domu Kultury – ul. Wspólna 5,
- Klub Seniora przy Dziennym Domu Senior „WIGOR” - ul. Sienkiewicza 70.

Ze względu na konieczność zapewnienia bezpieczeństwa osób starszych na czas wprowadzonej pandemii zajęcia zostały zawieszane.

5. Pomoc instytucjonalna całodobowa dla mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego.

W roku sprawozdawczym z całodobowej opieki instytucjonalnej:

- 1) w domach pomocy społecznej, łącznie skorzystały 102 osoby, w tym 56 powyżej 60 roku życia (29 kobiet i 27 mężczyzn).

Tabela 4. Liczba osób w wieku 60+ korzystających z całodobowej pomocy instytucjonalnej w 2020 roku.

Lp.	Domy Pomocy Społecznej	Adres	Osoby w wieku 60 + przebywające w DPS
1.	Dom Pomocy Społecznej	Os. Słoneczne 49 27-400 Ostrowiec Św.	17 (K-10, M-7)
2.	Dom Pomocy Społecznej	ul. Grabowiecka 7 27-400 Ostrowiec Św.	29 (K-11, M-18)
3.	Domy Pomocy Społecznej poza Ostrowcem Świętokrzyskim	-	10 (K-8, M-2)

K – kobiet

M - mężczyzn

Źródło: opracowanie własne MOPS w Ostrowcu Świętokrzyskim

Pracownicy socjalni podejmowali działania wobec członków rodziny poprzez:

- motywowanie członków rodziny do większego zakresu pomocy na rzecz osób przewlekle somatycznie i psychicznie chorych i przejęcia całkowitej opieki bez wsparcia instytucji pomocy społecznej,
- udzielenie osobom, ich rodzinom kompleksowej informacji odnośnie form pomocy z jakich mogą skorzystać,
- wskazanie adresów i kontaktów telefonicznych innych placówek świadczących pomoc na rzecz osób przewlekle somatycznie i psychicznie chorych,

- motywowanie w zakresie dopłat do pobytu osoby w dps na podstawie zawartej umowy oraz wydanych decyzji administracyjnych,
- motywowanie pensjonariuszy i osób zobowiązanych do partycypowania w kosztach pobytu w dps oraz regularnego wywiązywania się z obowiązku wnoszenia opłat.

2) w schroniskach, skorzystało 18 osób, w tym 8 osób po 60 roku życia.

6. Pracownicy pomocy społecznej przeszkoleni w 2020 r. w zakresie potrzeb seniorów.

Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim systematycznie podnoszą swoje umiejętności i kwalifikacje w zakresie pracy z osobami starszymi.

W ubiegłym roku w szkoleniach podnoszących kompetencje w zakresie pracy z osobami starszymi uczestniczyło 20 pracowników.

Na bieżąco brali udział w cotygodniowych odprawach w trakcie których otrzymywali instrukcje w zakresie podnoszenia jakości pracy, konieczności monitorowania sytuacji osób starszych, zwłaszcza samotnych i z niepełnosprawnościami. Pracownicy socjalni udzielają także wsparcia merytorycznego swoim młodszym koleżankom i kolegom.

7. Podmioty współpracujące z MOPS na rzecz osób starszych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej systematycznie współpracuje również z wieloma instytucjami, placówkami, organizacjami społecznymi i pozarządowymi realizującymi zadania na rzecz wspierania osób starszych, celem zwiększenia uczestnictwa tych osób w życiu społecznym, promowania pozytywnego wizerunku seniorów, a także promowania zdrowia i działań edukacyjnych.

Na terenie miasta prężnie działa Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Wyższej Szkole Biznesu i Przedsiębiorczości. Wśród wielu działań realizowanych przez to Stowarzyszenie wymienia się: zajęcia kulturalno – edukacyjne, wspierające, integracyjne, rozwijające zróżnicowane zainteresowania wśród słuchaczy, realizowanie zadań wolontariatu (30 wolontariuszy) polegającego na wzajemnej pomocy wśród seniorów, przedsięwzięcia służące działaniom integracji międzypokoleniowej. W roku 2020 Uniwersytet skupiał 270 słuchaczy.

8. Dobre praktyki wprowadzone w obszarze wspierania osób starszych.

Wprowadzanie dobrych praktyk i rozwiązań innowacyjnych w obszarze wspierania osób starszych było odpowiedzią na występujące problemy na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski.

- 1) Promowanie innowacyjnych rozwiązań w zakresie podnoszenia jakości wsparcia i opieki nad osobami starszymi poprzez takie działania jak: doskonalenie wiedzy pracowników socjalnych i opiekunek osób starszych, nt.: specyficznych schorzeń, opieki geriatrycznej, udzielania pomocy i wsparcia dla osób starszych i ich rodzin, umiejętności społecznych

- w formie szkoleń i instruktarzy, rozwój i świadczenie usług wolontarystycznych i asystenckich, działania organizatorów społeczności lokalnej.
- 2) W celu sprawnego udzielania pomocy osobom starszym pracownicy socjalni świadczyli pracę socjalną w zakresie:
    - a) poprawy warunków mieszkaniowych, socjalno - bytowych, stanu zdrowia, relacji rodzinnych, poprzez pomoc w umieszczeniu w hostelu, ZOL-u, Hospicjum, jak i pomoc w skompletowaniu i złożeniu dokumentów do ZUS, celem uzyskania świadczenia uzupełniającego i poprawy sytuacji finansowej seniorów.
  - 3) Podejmowanie dodatkowych działań w kierunku wspierania osób starszych i ich rodzin, wśród których wymienia się:
    - a) motywowanie i podnoszenie świadomości dzieci i wnuków seniorów, co do sprawowania i zapewniania opieki swoim rodzicom, a także ich finansowego alimentowania,
    - b) prowadzenie rozszerzonego zakresu usług opiekuńczych:
      - dowóz osób starszych, z niepełnosprawnościami do placówek ochrony zdrowia, rehabilitacyjnych i ośrodków wsparcia,
      - dowóz obiadów do miejsca zamieszkania podopiecznych,
      - organizowanie pomocy sąsiedzkiej realizowanej przez osoby z otoczenia sąsiedzkiego,
      - zlecenie realizowania usług podmiotom użyteczności publicznej, organizacjom pozarządowym.
  - 4) Mieszkanie chronione - to forma pomocy przygotowująca osoby tam przebywające, pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia. Mieszkanie chronione jest narzędziem do deinstytucjonalizacji opieki nad osobami starszymi. Mieszkanie chronione zapewnia warunki do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną. W 2020 roku przebywało w nim 7 osób bezdomnych, z czego 3 po 60 roku życia.
  - 5) Cykliczne zbiórki żywności i produktów przemysłowych dla seniorów oraz kwalifikowanie do otrzymania pomocy, m.in. w akcji „Szlachetna paczka”.
  - 6) Zwiększona została dostępność do sprzętu rehabilitacyjnego poprzez prowadzoną przez MOPS bezpłatną wypożyczalnię. Seniorzy dotknięci problemem niepełnosprawności lub innymi ograniczeniami wynikającymi z różnego rodzaju urazów oraz trudnościami finansowymi, wypożyczają z Ośrodka potrzebny sprzęt rehabilitacyjny. W 2020 roku 12 osób uzyskało pomoc w codziennym funkcjonowaniu.
  - 7) Wsparcie asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej skierowane jest do osób zaliczanych do umiarkowanego lub znacznego stopnia niepełnosprawności. Usługa asystencka jest świadczona w sposób zindywidualizowany, uwzględniający rodzaj i stopień niepełnosprawności, wiek oraz indywidualne potrzeby. Obejmuje wspieranie osób w wykonywaniu podstawowych czynności, niezbędnych do aktywnego funkcjonowania społecznego. W 2020 roku wsparciem asystenta osobistego objętych zostało 20 osób.
  - 8) Organizatorzy Społeczności Lokalnej zainicjowali wśród mieszkańców osiedla Częstocice powstanie nieformalnej grupy sąsiedzkiej, działającej przy Szkole Podstawowej w Częstocicach pod nazwą „Klubik Mieszkańca”. Trzon grupy stanowi 10 seniorów. Celem funkcjonowania jest działalność na rzecz poprawy jakości życia społeczności osiedla Częstocice. „Klubik Mieszkańca” pozwala seniorom utrzymać aktywność społeczną.

Podsumowanie

Starzenie się społeczeństwa stanowi jedynie tło do myślenia o budowaniu nowych strategii postępowania.

Realizacja fakultatywnego Programu Wspierania Osób Starszych pokazuje jak szeroki zakres wsparcia został nakierowany na poprawę jakości życia osób w wieku 60+ na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski.

Dla Ośrodka priorytetem jest zapewnienie usług opiekuńczych i zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych seniorom niezaradnym, porzuconym przez rodziny, samotnym. Działania te mają również zapobiegać umieszczaniu osób starszych w placówkach całodobowych i jak najdłuższe ich utrzymanie w miejscu zamieszkania.

Deinstytucjonalizacja, czyli proces przejścia od opieki instytucjonalnej do usług świadczonych w środowisku lokalnym, wymaga ciągłego rozwijania katalogu świadczonych usług. Dlatego dostrzegamy potrzebę systematycznego reagowania, poprzez wprowadzanie innowacyjnych i efektywnych rozwiązań w oparciu o potrzeby mieszkańców, których problemy osobiste i społeczne, mogą być mniejsze, pod warunkiem, że osoby te jak najdłużej zachowają swoją aktywność.